

Bo m h a j B ó h!

Czytło 36.
3. sept.

Létnik 9.
1899.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy łobotu w Esmolerjez knihicziščezerni w Budyšinje a łu tam dostacź ja sčtwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

14. njedzela po łwi. Trojizny.

Psaln 96, 1.

Spěwajće temu Knjesej nowy khěrłusch.

Kak husto Bóh łuam se łwojim ertom nał cłłowjekow napomina, so dyrbjeli pšchinč jemu spěwacź, łebi do ruki harfu wsacź a na trunach khěrłusch sehracź jemu ł czeščzi a łe khwalbje jeho łwojateho mjena.

Sčtóz łebi na trunach sehraje abo łebi łwój khěrłusch ł hłóšom jasspěwje, tón ł tym pokaze, so ma dušchu łwojebelenu, wutrobu łradowanu. Duž łu teź hižo w łastarłkim czału wšchitzy, kiž wobczeženi njebeču se žanej czeščej winu a se žanym czeščkim hrěchom, na trunach łwoje khěrłusche sehrali a je Bohu ł czeščzi ł hłóšom wuspěwali.

Wšcha žalosć a bolosć, wšcho czerpjenje a žalosćenje, wšchón styř a łrudoba je do cłłowjekow hałke łobu ł jich hrěchom pšchisłła, kaž sła pomjedź na mlóadne selene łopjesčka. Kóhož pak je łebi nałch łuby łbóžnik ł hrěcha, ł cžmy a se łmjertneje nozy wumohl, na łwětlo wuwjedł a ł Bohom łjenocził, tajki móže łebi łwojebeleny łwój rjany nowy spěw jasspěwacź, khěrłusch polny živeje nadžije a horzeje lubosće.

Hižo we łtarym łlubje beču wšchitzy Boži ludžo to pošnali, duž łu wšchěch druhich ł mozu wabili, so cžyli łobu ł nimi na trunach hracź a ł hłóšom khěrłusche spěwacź.

A njełmeli my, jako nałcheho łbóžnikowi wuczomnižy a łlužobnižy, ł runym tajkim žiwym wješelom spěwacź a wylacź, so mohl nałch hłóš pšche wšchón žyly łwět klinczeć a łynczeć? Wšchako łmemy wšchitzy ł woczomaj

na teho hladacź, kiž je wšcheho žiweho wješela a wšcheje nałcheye łbóžnosće łame jenicžke žórlo.

Dotal wšchak łmy tu wšchitzy hiščeje na łemi žušnižy, a kóždy ma tu łwoje něšchto, ł cžimž ma ło beđžicź a wojowacź. Tež ło nam husto nałchey woczzy se łylłami łacžmitej, hdyž hladamy, kažke łtokróčne horjo a nuša wšchelakich žušnych a ł nimi nałch łamych cžisčezzi a tyšchi. Ale žunu łmějemy ło łepje, hdyž łmějemy wšchu tule łwoju nušu pšchětratu, a hdyž budžemy do wšchitka wumoženi, — tehdy budža nałche spěwy wjele rjeńšcho klinczeć, dokelž łmějemy wšchu łemłtu žalosć, hrěch a wutrobu-bolenje łełady ło. Haj, tehdy budže łebi kóždy ł nowa wóžiwjenje ł hłóšom łwoje khěrłusche spěwacź a bje wšcheho łónza wylacź.

Hdyž ło tu něhdže na łemi ludžo wješela, tam łebi ł hłóšom łwój spěw łanježu. Ale wšchitzy, kiž łu horka w njebešach živi, wšchitzy łbóžni, cži spěwaja tež jedyn pšchemo drugeho łwoje wješele spěwa. — Sčtóz łmē Bohu a nałchemu łbóžnikej tam horka do jeju łubnych woczow hladacź, tajki tam nihdy ženje němy njewoštanje, ale jasspěwa pšched Božim trónom łtejo łobu se wšchēmi łwojatymi a wuwołenymi Bohu ł czeščzi łwój khwalbnu khěrłusch, so jemu wšchón jeho hłóš pšchē žyly njebeša łaklinczi. — Ełwoju łrawu domišnu ma wšcho rjane spěwanje hałke w Božich njebešach, pšchetož tam wšchitzy łbóžni łpochi ł wješelom spěwaja.

Prošeta Jełaja je łmēł něhdny łhwilku ł nałdala do Božeje wjeřšneje łrašnosće pohladnyč. Wón wuhlada Boha łameho na łrašnym trónje łeđžo, wobdateho wot

wšchěch lubych jandželow, kiž jeho čzesčžo wšchitzu s móznym hłošom spěwachu: „Swjaty, swjaty, swjaty je Bóh!“

A jako šo našch luby sbóžnik na šwět narodži, tehdy šu Boži jandželjo wysche Bethlehemskich sahonom Boha khwalo šwój lubosny khěrlušch sanješli: „Čzesčž budž Bohu we wyškofsczi, mēr na semi a čłowjekam dobre spodobanje“, kajkiž hiščeže dženša wšchitzu wěrjazy sa nimi a po nich spěwaja, doma a w Božej swjatnicy, s wješelom a s radoščžu.

Swjaty Jan nam w šwojim šewjenju powjeda, šhto bē šam se šwojimaj woczomaj wohladał. Wón wuhlada tamnych njebieskich dobnčzerjow šhromadženych w Božich lubych njebieskach. Wšchitzu sbóžni bēchu w bēlych draščach, kóždy s kónu wupyšchenny, kóždy s ruku šwoju harfu džeržo, a čzile wšchitzu tam s móznym hłošom šwoje halleluja spěwachu, šo jich nještónčžny spěw pšche wšchě njebieska klincžesche.

Hdyž šebi na wšcho tole pomyšlišch, njeje čzi, kaž dyrbial šebi wšchón s wutrobu to jene požadacz: „Ach šmēl tež ja junu šobu se wšchěmi tamnymi spěwarjemi w Božim raju šwój spěw šaspěwacz a s nim šwojeho lubeho Boha pokhwalicz.“

Luby pšhecželo. my drje tu nētkle wšchitzu tež šwoje khěrlušche Bohu s čzesčži spěwamy, ale našche spěwanje je pornjo spěwanju jandželow, kaž šchropawy hłoš dybaweho spěwarja pornjo šlēbrokliczazemu hłošej wustojneho spěwarja, je kaž hole ničžo pornjo spěwey jandželow, s kajkimž woni kóždu dušchu šwješela. Ale junu wšchaf šmēje s naš kóždy šwój wjele rjeišchi hłoš, tam horka na njeju budžemy junu jako pšchekrašujeni sbóžni Bohu s rjeišchim, jašnišchim hłošom čzesčž a khwalbu spěwacz.

Sechžesch paš, šo by šo čzi junu horka na njeju tajke šbože doštalo, dyrbišch šo hižo jowle delka s čžašom na to šwucžicz, šwojeho Boha a sbóžnika čzesčžicz a khwalicz. Duž bliž šo twojemu sbóžnikaj, daš jemu wšchu twoju dušchu a wutrobu. Šaj luby, twój sbóžnik, kiž je šobu ša tebe wšchu šmjercž pšcheminył, tón budž twój luby jenicžki, kotremuž s čzesčži wšchě šwoje spěwy a khěrlušche šaspěwješch. Teho se wšchej šwojej dušchu šapšchimú, do njeho wēr, na njeho šo špušchčzej! Takle šmēješch štajnje šwój ert pošny žiweho wješela a na jaštku špochi lubošne khwalenje, šmēješch jowle na semi šwoje štajne wješele, junu horka paš šwoje hiščeže rjeišche.

Kaš budu tam šo wješelicž
A s jandželemi towaršchicz,
Pšchi wušwolentych šobu štacž
A Božu krašnosčž wohladacz.

Pšhecžiwizy našeho sbóžnika w nowym testamencze.

(Potracžowanje.)

Tak mamy pod wyschšchimi mēšchnikami w nowym testamencze prošymicz

1. wyschšcheho mēšchnika w hamcže;
2. wotšadženych wyschšchich mēšchnikow;
3. šwójby, s kotrychž buchu wyschšchi mēšchnizy wušwoleni.

Hdyž bu tež pšches wšchelaticch móznarjow nahladnosčž wyschšcheho mēšchnika šchłodowane a jich móž pšchikróšchena, dha wosta wón tola wulzy wažna wošoba, a ta čzesčž, kiž šo jemu wopokasa, wosta jemu tež po šastupje do wšchědneho žiwjenja.

Wyschšchi mēšchnik bēšche w tamnym čžašu pšchedšynda wyškofeje rady, najwyschšcheje domjazeje wyschšnosčže a wón nawjedowasche wuradžowanja wyškofeje rady. Tak w šchryštufowym čžašu Kajšaf. Tež wyschšchi mēšchnizy, kiž bēchu wotšadženi, wužiwachu wulku nahladnosčž. To płaczí wošebje wo Hannafu. Š teho widžimy,

šo bu tón Anjes najprjedy s njemu wjedženy. Tež s teho je špšnacž, šo šo wón pšchego prjedy Kajšafa mjenuje.

Hacž runje je s žyla 83 wyschšchich mēšchnikow bylo, dha tola jenož mala licžba wot nich w štamisnach wustupi. W štarym testamencze mjenuja šo jenož Aron, jeho šyn Elešaf, Pinešas, Eli, pod Davidom Šadok a Abjathar a po jastwje jako wodžer tych, kiž šo domoj wróčzichu, Šofua.

W nowym testamencze nadešžemy Hannafu a Kajšafa, w japoschtoškich štutkach mjenujetaj šo Jan a Alexander, tola bješ teho, šo bychmy dalšche wo nimaj šhonili; dale Škevas, kotrehož šedmjo šynojo čžertow a nječžištych duchow won honjachu. Napošled mjenuje šo hiščeže Ananus, kiž bēšche tehdy w hamcže, jako Pawol po ščezim mišionisim pučžowanju šo do Šerusalemu wróčzi, hdyž bu šajaty.

Pšched nim mēješche šo Pawol šamolwicž. Šako čžyšche Pawol šo w dlēšchej rēčzi pšhecžiwio ššoržbam šakitowacz, da jeho wyschšchi mēšchnik na hubu dyricz. Nad tym rošhorženy mjenowasche jeho Pawol kalkowanu ščženu. —

Ša naš wošebje wažnej štaj Hannaf a Kajšaf.

I. Hannaf. Šofešas mjenuje jeho Ananus. Wón bēšche šyn wēštho Šetha. W lēčže 6 p. šhr. n. bu wón wot bohota Quirinia ša wyschšcheho mēšchnika poštajeny. Tola wón šwój hamt dołho nještowa, hižo w lēčže 14 abo 15 p. šhr. n. bu wón wot Valeria Grata pod khěžorom Šiberiom wotšadženy. Wot teho čžafa wón w Šerusalemje wosta. Šhto je pšchicžina jeho wotšadženja byla, njeje nam šnate. Tola tež po šwojim wotšadženju mēješche hiščeže wulku nahladnosčž pola luda a wulki wliw na wyškofu radu.

Wón pšchiklušchesche s šeczi Šadduzejškich. Šsmj. Šufasch w 3, 2 na njeho špomni, potom paš hacž s čžerpjenju teho Anjesa ničžo wo nim nješlyšchimy. Šako bu tón Anjes šajaty, widžichu jeho najprjedy s Hannafej, kiž jeho pšcheklyšchuje. Šajšterje bydlešche wón šobu w hrodže wyschšcheho mēšchnika. Še šaje rano. Hannaf. wuwoprašcha šo teho Anjesa wo jeho wučžomnikach a wo jeho wučžbje. Dolež bē s wopředka wučžinjewa wēž, šo dyrbi šo tón Anjes wotšudžicz, pytašche wón nēšhto njeprawe na nim. Wón čžyšche to pšcheklyšchenje tak wješčž, šo dyrbišche šo dwoje wupošajacz:

1. Šešuf ma šylny pšchiwisł tajkich, kiž w jeho myšli a duchu štutkujaj.

2. Šeho wučžba je štrach ša židowštwu a ša romške khěžorštwu a wjedže s šbēžkej pšhecžiwio romštemu khěžorej.

Tón Anjes pošasa pošornje na to, šo je šjawnje wučžil. Škóždy budže hannafej wo jeho wučžbje powjedacz, pšchetož wón je ju pšched žylnym šwětom pšchipowjedal. Hdyž nētko jedyn šlužomnik temu Anjesej w Hannafowej pšchitomnosčži plištu da, dha jeho tutón ša to njeošwari. Tón Anjes paš šakaže šebi tajke nješmanštwu, kiž móješche šebi niški šlužomnik tola jenož teho dla dowolicž, dolež bē šebi wēšty, šo šo jeho Anjesej špodoba.

Š teho widžimy, kaš Hannaf šchryštufu hidži, kotremuž tež nētko žaneje wine dopokasacz njemóže.

Nētko poščzele Šešufa šwjasaneho še Kajšafej.

Hiščeže junkróčž nadešžemy Hannafu w japoschtoškich štutkach, hdyž wón šylnu šnaprawy žada, šo by šo rošpšchestrjenje Šėtroweje wučžby wo horjestanjenym šchryštufu šadželalo.

Šewak je šwjateho pižma wo nim ničžo nješhonimy.

Wón wumrje we wyškofich lētach. Šofešas mjenuje jeho jeneho najšbožownišchich čłowjekow, dolež bēchu wón a tež jeho pječžo šynojo wyschšchi mēšchnizy byli.

(Potracžowanje.)

Kaš šy živy?

(Potracžowanje.)

VI. Šyrtej a dom.

Šmimy tón pšchiklad, šo wy na wopyt do doma pšchidžecže, hdyž hiščeže ženje byli nješčeže. Šo nētko wšchitko wot teho wotwišuje, hacž šo wam tam lubi abo niz. Wy to bóršy pošnajecže. Wy wobtedžubjecže, kaš šu ludžo hromadže živi a kaš šu pšhecžiwio wam, a wy to bóršy s jich šłowow, s jich pošhladanja a jich čžinjenja prošymicže. Paš je wam pšchi tych ludžoch derje, paš niz. Hdyž paš šo wam nješubi, to najlēšche hošpšodowanje šarunacz njemóže a hdyž wy na rjanym meškim štole šedžicže a najšrašnišche jēdže šo wam prjodł štaja. Šhto

